

DOI: 10.34137/jilses.1327183

Geliş Tarihi: 13 Temmuz 2023

Received: 13 Temmuz 2023

Kabul Tarihi: 27 Haziran 2024

Accepted: 27 Haziran 2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Research Type: Research Article

Tuğluoğlu, R., Özay, Z., Kara, E., ve Kaymakçı, G. (2024). Özel Yetenekli Öğrenciler İçin Destek Eğitim Odası Uygulanması Konusunda Okul Yöneticileri ve Veli Görüşlerinin İncelenmesi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 10(1), 57-73. DOI: 10.34137/jilses.1327183

Özel Yetenekli Öğrenciler İçin Destek Eğitim Odası Uygulanması Konusunda Okul Yöneticileri ve Veli Görüşlerinin İncelenmesi

Ruhan TUĞLUOĞLU¹ Zeynep ÖZAY² Erkan KARA³ Güliz KAYMAKCI⁴

Öz

Bu araştırma, özel yetenekli öğrenciler için destek eğitim odası uygulamasının okul yöneticileri ve veliler tarafından değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen çalışmanın araştırma grubunu 2022- 2023 Eğitim Öğretim yılı 2. döneminde Türkiye'nin farklı illerinde yer alan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 15 okul yöneticisi ve 16 özel yetenekli öğrenci velisi oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Betimsel içerik analizi kullanılarak gerçekleştirilen, araştırma analizi sonuçlarına göre, okul yöneticileri mevzuatın yeterli olduğunu düşünmekte ancak destek eğitim odalarında materyal eksikliği ve öğretmenlerin bilgi düzeyinin yetersiz olduğunu belirtmektedir. Veliler çocuklarının destek eğitim odası hizmeti süresince okul yönetimi ve rehberlik servisinden destek aldıklarını ifade etmektedir. Bazı veliler destek eğitim odası uygulamasını yetersiz bulduklarını ve çocukların yeteneklerini geliştirmediğini belirtmektedirler. Veliler ayrıca destek eğitimin okul saatleri dışında yapılmasını önermiştir. Araştırma sonuçları, destek eğitim odası uygulamasının değerlendirmesini yansıtmakta olup, mevzuatın yeterli olduğunu göstermektedir. Okul yöneticileri destek eğitim odalarının etkili olduğunu düşünürken, bazı veliler uygulamanın yetersiz olduğunu ifade etmektedirler. Bu sonuçlar, destek eğitim odası uygulamalarının öğrencilerin özel yeteneklerini destekleyici bir şekilde düzenlenmesi için önemli bilgiler sunmaktadır. Bu çalışma sonucunda destek eğitim odası uygulamalarının özel yeteneklilerde kullanımı açısından farkındalığın tespiti konusunda çalışmalar planlanması ve böylece durum tespitinin gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: destek eğitim odası, okul yöneticisi, özel yetenekli öğrenci, veli

Examination of School Administrators and Parents' Opinions on the Implementation of a Supportive Education Room for Gifted Students

Abstract

The current study aims to elicit the evaluations of school administrators and parents on the implementation of the support education room for gifted students. The study group of the current study, conducted using a qualitative research method, is comprised of 15 school administrators and 16 parents of gifted students. The participants of the study were selected by using the criterion sampling method. According to the results obtained by using the descriptive content analysis, school administrators are of the opinion that the regulations organizing the functioning of these rooms are sufficient but the materials provided to be used in these rooms are inadequate and teachers are not knowledgeable enough about these rooms. Parents stated that their children receive support from the school administration and guidance from the counselling service during the support education room process. Some parents on the other hand stated that they find the support education room application insufficient and that the children do not develop their abilities. The results show that improvements are needed in the support education rooms. While school administrators think that support education rooms are effective, some parents argue that the application is insufficient. These results provide important insights into the organization of the support education room application in a way that supports the special abilities of gifted students.

Keywords: supportive education room, school administrator, gifted student, parent

¹ Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ruhantugluoglu@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-1028-2211>

² Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi zeynepakay_60@hotmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-8056-5655>

³ Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, erkan_5586@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4863-7487>

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, gulizkaymakci@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3428-5214>

Giriş

İnsanlar, belirli özelliklerle doğarlar, bedensel, zihinsel ve duygusal farklılıkları sayesinde kendi özgünlüklerini kazanırlar. Ancak, doğum öncesinde, doğum esnasında veya doğum sonrasında yaşanan özel durumlar nedeniyle bazı bireyler normal gelişim gösteren çocuklara göre daha farklı ve özel ilgi, eğitim, beslenme ve bakıma yönelik ihtiyaç ve istek duyarlar ve bu nedenle diğer insanlara göre daha fazla desteklenme eğilimindedirler (Kurnaz ve Çetin, 2017). Eğitim, insan hayatının başlangıcından sonuna kadar devam eden süreçtir. Her çocuğun gelişim özelliklerine uygun ve ihtiyaçlarına cevap veren eğitim alması son derece önemlidir. Özel yetenekli çocukların kapasitelerini, yeteneklerini ve performanslarını en üst düzeyde kullanabilmelerini sağlamak onların gelişimine katkıda bulunacaktır. Akranlarından farklılaşan düşünsel, duygusal, gelişimsel ve davranışsal özelliklere sahip olan öğrenciler, kendi yaşlılarıyla arkadaş olmak yerine yaşça büyük olan yetişkinlerle etkileşim kurmayı tercih eden akademik rekabet sürecinde avantajlı ve liderlik vasfı yüksek olan çocuklar özel yetenekli olarak nitelendirilmektedirler (Ataman, 2004). Davis ve Rimm (2004) tarafından yapılan farklı bir tanımda ise, özel yetenekli öğrenciler diğer akranlarına göre daha üst düzey bilişsel yeteneklere, yaratıcılığa sahip olan özel öğrencilerdir. Bu özellikler, genel eğitim sınıflarında eğitim almakta olan öğrencilerden farklı davranış örüntüleri sergilemelerine neden olur. Özel yetenekli çocukları için daha derinlemesine bir öğrenme yaşantısı sağlanmalı ve onların yaratıcılık ve keşfetme becerilerini kullanmalarına olanak tanıyan farklı öğrenme ortamları ve materyallerin de sunulması son derece önemlidir (Tarhan ve Kılıç, 2014). Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2006) tarafından belirtildiği üzere, özel yetenekli çocukların var olan yeteneklerinin geliştirilmesi ve akademik başarıları gibi, sosyal yaşama uyum sağlayabilmeleri de önemlidir. Bu nedenle, bu çocuklara yönelik yanlış bir yaklaşım izlenmesi halinde kendi içlerine dönerek, topluma yararlı bir birey olma odağından sapma gösterebilecekleri unutulmamalıdır. Ayrıca, bu çocukların aileleriyle iletişim kurularak ailelerin bilinçlendirilmeleri okul dışındaki sosyal yaşamları için önemlidir. Bunun yanı sıra, bu çocukların özel yetenekli olmaları sebebiyle üstünlük duygusuna kapılmaları sonucunda kendi öz benliklerine zarar verecek sonuçların olabileceği düşünülerek, okul yaşantılarında müzik, görsel sanatlar ve beden eğitimi gibi derslere öncelik sağlanarak, eğitimlerinin farklı bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir.

Özel eğitimin uygulamalarının özel yetenekli öğrencilerin akademik ve sosyo-duygusal gelişimine katkıda bulunduğu iddia edilmekle birlikte, bu öğrenciler için en ideale eğitim yaklaşımı tartışmalıdır. Öğrencilerin kayıtlı oldukları genel eğitim sınıflarına uyum sağlamak akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyebilir. Buna karşın yaşlılarından ayrı okullarda eğitim görmelerinin sosyal ve duygusal sorunlara yol açabileceğinden de bahsedilmektedir (Rogers, 2002). Tüm bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda, okul içinde, kaynak oda olarak da ifade edilen, destek eğitim odası (DEO) uygulaması bir çözüm olarak çıkmaktadır (Van der Meulen vd., 2014). Kırcaali-İftar (1998) tarafından açıklandığı üzere özel yetenekli öğrencilerin de ihtiyaç duydukları alanlarda eğitimsel destek hizmetleri almaları amacıyla okul bünyesinde DEO'ları bulunmaktadır. DEO hizmeti sayesinde, öğrencilerin örgün öğretime kayıtlı oldukları okullarda uygun zaman dilimlerinde DEO'nda birebir destek eğitim almaları sağlanır. Böylelikle özel yetenekli öğrencilerin de diğer özel eğitim gruplarında yer alan öğrenciler gibi özel eğitim ihtiyaçları karşılanmış olur. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin DEO'larına alınması, normal sınıftaki eğitime ek olarak daha spesifik ve bireyselleştirilmiş eğitim alma ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bu sayede alacakları ekstra eğitim, kayıtlı oldukları sınıftaki eğitimlerine daha fazla katkıda bulunmakta ve daha sağlıklı bir şekilde devam etmelerini sağlamaktadır. DEO'ları, günümüzde öğrencilere bireyselleştirilmiş eğitim vermek için en uygun yerler olarak görülmektedir (Salend, 2001). Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği [ÖEHY], destek sınıflarının kurulmasına ilişkin yasal çerçeveyi oluşturmaktadır. Bu düzenlemeye göre kapsayıcı uygulamalar altında eğitim alan öğrencilerin yanı sıra özel yetenekli öğrenciler de bu sınıflarda eğitim almaktadır. Bu dersliklerde kaynaştırma öğrencileri ihtiyaç duydukları alanlarda, bireysel eğitim planına göre verilen destek eğitim hizmetini alabilecekleri belirtilmektedir (MEB, 2012).

Cox ve Daniel (1984) ile Rogers'ın (2002) belirttiği üzere, DEO uygulaması kapsamında öğrenciler kayıtlı oldukları genel eğitim sınıflarına katılmalarının yanı sıra, bireysel gereksinimleri doğrultusunda haftalık belli bir süre boyunca okulda farklı bir sınıfta, genellikle farklı bir öğretmen ile destek eğitimi almaktadırlar. Bu sebeple okuldaki yönetsel iklim, öğrencilerin davranışlarını doğrudan etkiler ve yönlendirir (Akman, 2010). Okul müdürlerinin geniş bir yetki ve sorumlulukları olması dolayısıyla özel ihtiyaçları ve kapsayıcı eğitim olan öğrencilere yönelik inançları ve tutumları da bu uygulamaların başarısını etkilemektedir. Okul yöneticilerinin kapsayıcı uygulamalar bağlamında eğitim odalarını desteklemeye yönelik tutumları öğretmenlerin tutum ve motivasyonlarını etkileyeceği için özel ihtiyaçları olan öğrencilere verilen hizmetleri genişletir ya da öğrencilerin aldıkları hizmetin fayda düzeyini sınırlar (Yıkılmış ve Sazak-Pınar, 2005). Evans'ın (1981) çalışmasına göre özel eğitim öğretmenleri, okul yönetimi ve sınıf öğretmenlerinin tümü özel ihtiyaçları olan öğrencilere hizmet sağlama sorumluluğunu paylaşmıştır bu yalnızca sınıf öğretmeninin, rehberlik danışmanının veya ebeveynlerin sorumluluğunda değildir. Özel ihtiyaçları olan öğrencilere verilen hizmetlerin başarısı, okuldaki ekip çalışmasının ve iş birliğinin kalitesine bağlıdır.

Okul yönetiminin özel gereksinimli öğrencilere yönelik olumlu yaklaşımı, tüm okul personeline, okuldaki diğer öğrencilere ve öğrenci velilerine de olumlu yansımaktadır. Öğretmenlerin özel eğitimle ilgili yasa ve

yönetmeliklere ilgi duymalarının yanı sıra yeni düzenlemeleri uygulamaya hevesli olmalarını sağlayarak, özel gereksinimli öğrencilerde hizmetin kalitesini artırmak ve okul- aile iş birliğinin en nitelikli şekilde olmasını sağlayacaktır (Kaya, 2013). Alanyazın incelendiğinde DEO ile ilgi farklı çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Örneğin; Akay, Uzuner ve Girgin (2014) işitme yetersizliği olan öğrencilerle gerçekleştirilen DEO uygulaması sonrasında öğrencilerin akademik, sosyal ve iletişimsel becerilerinde ilerleme kaydettiklerini belirtmişlerdir. Yazıcıoğlu (2020) DEO'larında görev alan öğretmenlerin okul yönetiminin bu uygulamayı desteklemelerine rağmen fiziksel anlamda yetersizliklerden kaynaklı olarak, destek eğitimin işlevsel olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Afat (2013) geliştirdiği bir eğitim programıyla, özel yetenekli öğrencilerin, ebeveynlerinin farkındalık düzeylerini artırmayı hedeflemiş ve bu programın etkililiği ortaya koymuştur. Çağlar (2004) hazırladığı raporda, özel yetenekli öğrencilerin eğitimlerinin yaygınlaştırılması için en uygun yöntemin zenginleştirme programı olduğunu ve bu programın derhal uygulanması gerektiğini ifade etmiştir. Yıkılmış ve Sazak-Pınar (2005) çalışmasında, ilköğretim okulu müdürlerinin kaynaştırma kavramıyla ilgili yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıklarını ve kaynaştırmanın başarılı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için kaynaştırma öncesinde ve sırasında yapılması gerekenleri yeterince bilemediklerini belirtmektedirler. Ayrıca, müdürlerin çoğunluğunun kaynaştırmaya yönelik olumsuz bir tutum sergilediği sonucuna da ulaşılmıştır. Levent (2016) uluslararası bağlamda tamamladığı özel yeteneklilerin eğitiminde mentorluk programı isimli çalışmasında, mentorluk, özel yetenekli bireylerin eğitiminde etkili bir model olarak kabul edilebileceğini ve her aşamasının dikkatli bir şekilde planlanarak başarı sağlanacağını ifade etmiştir. Evans (1981) DEO öğretmenlerinin rolü hakkındaki algı farklılıklarını ve gerçekte yaptıkları işleri incelediği çalışmasında, okul müdürlerinin, DEO öğretmenlerinin gerçekte ne yaptıkları hakkında doğru tahminler yaptıkları sonucuna ulaştığını belirtmiştir. Rogers (2002) tarafından yapılan çalışmada, özel yetenekli öğrencilerin yaratıcı potansiyellerini arttırmak için, öğrencilerin ilerleme ihtiyaçlarını ve tercihlerini göz önünde bulundurarak bireysel öğrenme yaklaşımlarının benimsenmesinin etkili olabileceği vurgulanmıştır. Van der Meulen vd. (2014) yılında yaptıkları çalışmanın amacını, normal okullarda karşılanamayan üstün yetenekli çocukların ihtiyaçlarını karşılamak ve sorun riskini azaltmak olarak belirlemiştir. Ayrıca tüm grupta çocukların okul başarısı, davranışsal tutumunda olumlu etkiler sağladığını; risk altındaki grupta ise orta düzeyde iyileşmeler gözlemlendiğini, ebeveynlerin çocukların somatik şikayetleri ile sosyal ve duygusal davranış sorunlarında azalmalar olduğunu belirtmişlerdir. VanTassel-Baska ve Kim (2005) normal sınıflarda üstün yetenekli öğrenciler için farklılaştırma yapmanın önündeki engelleri ele aldıkları çalışmalarında, öğretmenlerin yetersizlikleri, çeşitlilikle ilgili sorunlar, kaynakların yetersizliği, planlama, zamanının yetersizliği ve idari desteğin yetersizliği konularını inceleyerek, her engel için farklı stratejiler önermişlerdir.

Okullarda eğitim gören özel yetenekli öğrencilerin destek eğitimi odası uygulamasından faydalanması onların eğitimi açısından önemlidir. Gerçekleştirilen alanyazın taramasında gerek okul yöneticileri gerek velilerce DEO uygulamalarının özel yetenekli öğrenciler tarafından kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların yeterli sayıda olmadığı fark edilmiştir.

Bu nedenle çalışmanın amacı özel yetenekli öğrencilerinin DEO uygulamasından yararlanmalarına yönelik olarak okul yöneticileri ve velilerin görüşlerinin belirlenerek, DEO uygulamasının özel yetenekler üzerindeki etkisinin okul yöneticileri ve veliler açısından saptanmasıdır. Böylece bu çalışma diğer çalışmalara da öncü olarak DEO'larının özel yetenekli öğrencilerin eğitimi üzerinde etkililiğinin ortaya çıkarılması açısından önemlidir.

Tüm bilgiler ışığında bu çalışmanın genel amacı; özel yetenekli öğrencilerde DEO uygulamasına yönelik olarak okul yöneticilerinin ve velilerinin görüşleri belirlenmesidir. Bu araştırmanın amacına uygun olarak, alt amaçlar belirlenmiştir:

1. DEO uygulamasının yönetmelikler ve uygulanabilirlik bakımından değerlendirilmesi,
2. DEO uygulamasının başarılı bir şekilde sürdürülebilmesi ve geliştirilebilmesi açısından okul yöneticilerinin görüşlerinin saptanması,
3. Özel yetenekli tanısı konmuş çocuğa sahip velilerin görüşlerinin saptanması

Yöntem

Bu bölümde, çalışmanın; araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama tekniği, verilerin çözümlenmesine ait bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, sosyal olguların ayrıntılı olarak incelenmesine olanak sağlayan nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Creswell (2013) tarafından nitel araştırma, niteliksel verilerin toplanması, analizi ve yorumlanması yoluyla gerçek dünyadaki sorunları anlamak için kullanılan bir araştırma yöntemidir şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımda, nitel araştırmanın amaçları araştırmanın gerçek dünyadaki sorunları anlamak ve yorumlamak için kullanılan niteliksel verilerin analizi yoluyla daha derinlemesine bir anlayışa ulaşmak olarak belirtilmektedir.

Bu çalışmada; nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bu desen, gözleme dayalı veri toplama yöntemleriyle (örneğin, görüşmeler, odak grupları, belge analizi) elde edilen verileri kullanarak

ayrıntılı bir analiz yapmaya olanak tanımaktadır (Yin, 2014). Durum çalışması, derinlemesine araştırma yapılan bir yöntemdir. Bu yöntemde, bir durumla ilgili olan faktörler (bireyler, olaylar, ortamlar, süreçler) kapsamlı bir şekilde incelenir ve bu faktörlerin durum üzerindeki etkisi ve durumdan nasıl etkilendikleri üzerinde odaklanılır. Böylece, durumun bütüncül bir yaklaşımla anlaşılması ve açıklanması hedeflenir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Stake (1995), durum çalışması desenini "bir bireyin, gruba veya organizasyona ilişkin kapsamlı bir araştırma yaklaşımı" olarak tanımlamaktadır. Merriam (2009) ise durum çalışması desenini belirli bir bağlama ilişkin bir olayın veya olgunun ayrıntılı bir incelemesi olarak tanımlamaktadır. Anlaşılacağı üzere, durum çalışması, genellikle birden fazla araştırma sorusunu yanıtlamak amacıyla kullanılmaktadır. Verilerin analizi, araştırma sorularını cevaplamaya yönelik spesifik teoriler veya hipotezler geliştirmeyi hedeflemez. Bunun yerine, araştırmacı durum çalışmasında, bir olayı, bir süreci, olguyu daha iyi anlamasına yardımcı olmak için ayrıntılı bir inceleme yapmalıdır.

Araştırma Grubu

Bu çalışmanın araştırma grubu; 2022-2023 eğitim öğretim yılı ikinci döneminde Türkiye'nin farklı illerinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapmakta olan tamamı gönüllülük esasına dayanarak belirlenen, okul yöneticileri (müdür ve müdür yardımcıları) ile öğrenim görmekte olan özel yetenekli bireylerin anne veya babalarından oluşmaktadır. Çalışma grubu oluşturulurken, örnekleme yöntemlerinden, ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Cochran (1977) tarafından önerilen ölçüt örnekleme yöntemi, araştırmacının örnekleme seçiminde belli bir özellik veya nitelikleri taşıyan bireyleri dâhil etmesine olanak tanımaktadır. Amaçlı örnekleme yöntemlerinin altı farklı çeşidi mevcuttur. Bu türlerden, ölçüt örnekleme yöntemi, belirlenmiş bir dizi ölçüte uyan tüm örneklem birimlerinin incelenmesini gerektirir. Bu yöntemin temel amacı, ölçütlerin karşılanması şartıyla örneklem birimlerinin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu yöntem, örnekleme sürecinde belli özelliklere sahip bireyleri seçmek için yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmadaki ölçüt özel yetenekli öğrencilerin DEO'nda eğitim almaları olup, katılımcı grubu ise okulda destek eğitim gören özel yetenekli öğrencilerin ebeveynleri ve örgün eğitim gördükleri okullardaki yöneticilerdir. Okul yöneticilerine ait demografik bilgiler Tablo 1' de, velilere ait demografik bilgiler Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerine İlişkin Bilgiler

Değişken	Alt Grup	Frekans	Toplam
Cinsiyet	Erkek	12	15
	Kadın	3	
Eğitim Düzeyi	Ön lisans	1	15
	Lisans	8	
	Yüksek Lisans	6	
Mesleki Kıdem	12-17	6	15
	18-23	1	
	24-29	4	
	30-35	1	
	35-40	3	
Yöneticilik Yaptığı Süre	1-10	8	15
	10-20	6	
	20-30	-	
	30-40	1	
Çalıştığı Okul Türü	Ortaokul	2	15
	İlkokul	12	
	RAM	1	

Tablo 1 incelendiğine araştırma grubuna ait demografik bilgilerin yer aldığı görülmektedir. Tablo 1'e göre araştırma grubunun 12'sinin erkek üçünün kadın yöneticilerden oluştuğu, birinin önlisans, sekizinin lisans ve altısının yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Mesleki kıdem açısından bakıldığında 12-17 yıl arası 6, 18-23 yıl arası 1, 24-29 yıl arası 4, 30-35 yıl arası 1, 35-40 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan yönetici sayısının ise 3 olduğu görülmektedir. Araştırma grubunun yöneticilik yaptığı süre olarak 1-10 yıl arası 8, 10-20 yıl arası 6 ve 30-40 yıl arası 1 yönetici olduğu görülmektedir. Araştırma grubunun çalıştığı okul türü olarak da ikisinin ortaokulda, 12'sinin ilkokulda ve birinin RAM'da çalıştığı görülmektedir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Velilere İlişkin Bilgiler

Değişken	Alt Grup	Frekans	Toplam
Cinsiyet	Kadın	14	16
	Erkek	2	
Eğitim Düzeyi	İlkokul	1	16
	Lise	4	
	Lisans	7	
	Yüksek Lisans	3	
	Doktora	1	
Mesleği	Kamu	7	16
	Özel Sektör	4	
	Çalışmıyor	5	
Aile Türü	Çekirdek	15	16
	Boşanmış	1	
Yaş	36-41	10	16
	42-47	3	
	48-52	3	
Özel Yetenekli Çocuğunun Cinsiyeti	Kız	10	16
	Erkek	6	
Özel Yetenekli Çocuğunun Yaşı	8-11	10	16
	12-15	6	

Tablo 2 incelendiğinde araştırma grubuna ait demografik bilgilerin yer aldığı görülmektedir. Tablo 2'ye göre araştırma grubunun 14'ünün kadın ikisinin erkek velilerden oluştuğu, eğitim düzeyi olarak birinin ilkokul, dördünün lise, yedisinin lisans, üçünün yüksek lisans ve birinin doktora mezunu olduğu görülmektedir. Bunların yedisinin kamuda, dördünün özel sektörde çalıştığı ve beşinin ise çalışmadığı görülmektedir. Aile türü olarak bakıldığında 15'inin çekirdek aile, birinin ise boşanmış olduğu görülmektedir. Araştırma grubunun 10'unun 36-41 yaş aralığında, üçünün 42-47 yaş aralığında ve üçünün 48-52 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Araştırma grubunun özel yetenekli çocuklarının 10'unun kız, altısının erkek olduğu ve 10'unun 8-11 yaş aralığında olduğu, altısının ise 12-15 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, veri toplama süreci yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacı tarafından oluşturulan bir görüşme formu aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Bu yöntem, nitel araştırmalarda sıkça kullanılan veri toplama tekniğidir (Rubin ve Rubin, 2012). Görüşme yöntemi, araştırmacının araştırma sorularına yanıt aramak için katılımcılarla etkileşim kurmasını ve onların düşüncelerini, duygularını ve deneyimlerini derinlemesine anlamasını sağlar (Seidman, 2013). Britten (1995) tarafından belirtildiği üzere, yarı yapılandırılmış görüşmeler, detaylı bilgi edinmek amacıyla kullanılan, esnek bir yapıya sahip, açık uçlu soruların kullanıldığı görüşme yöntemleridir. Bu yöntemle, araştırmacılar katılımcılardan daha geniş bir açıdan düşüncelerini ve kendi deneyimlerini ve görüşlerini ifade etmelerini sağlayarak derinlemesine bir anlayış elde etmeyi amaçlarlar. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda okul yöneticilerine yönelik; DEO uygulaması için hazırlanan yönetmelik hakkındaki görüşler, DEO'ların yeterlilikleri hakkındaki görüşler, DEO uygulamasının geliştirilmesi için neler yapılabileceği, DEO uygulamasının sürdürülebilmesi konusundaki görüşler, DEO uygulamasının niteliğinin artırılabilmesi için neler yapılabileceği, DEO hakkındaki diğer düşüncelerin neler olduğu hakkında toplam 6 soru bulunmaktadır. Velilere yönelik olarak ise; çocuğunuzun eğitim düzenlemelerinde kimlerden destek alındığı, bu kurumlardan hangi konularda nasıl bir destek alındığı, destek eğitim uygulamalarına katkı olarak evde ne gibi çalışmalar yapıldığı, DEO uygulamaları yürütülürken yaşanan sorunların neler olduğu ve DEO'ları ile ilgili olarak eğitim sürecine yönelik önerilerin neler olduğu olmak üzere toplam 5 soru bulunmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma öncesinde okul yöneticileri ve velilere, araştırma hakkında sürecin nasıl yürütüleceği ile ilgili bilgiler verilmiştir. Araştırmanın gönüllülük esasına dayalı olduğu, araştırmada elde edilen verilerin ses kaydı kullanılarak saklanacağı ve çalışmadan elde edilen verilerin sadece bilimsel amaçla kullanılacağı bu nedenle gizliliğin esas olduğu belirtilmiş ve katılmak isteyen 15 okul yöneticisi ve 16 veli belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Betimsel içerik analizi, nitel verilerin sistematik ve nesnel bir şekilde betimlenmesi ve sınıflandırılması için kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem, bir araştırmacının, belirli bir metin veya döküman grubu üzerinde ayrıntılı bir inceleme yapmasını ve verilerin anlamlı kategorilere ayrılmasını sağlar (Neuendorf, 2017). Bu yöntem, araştırmacıların bir konuda var olan farklı görüşleri veya açıklamaları özetlemesine ve analiz etmesine olanak tanır (Krippendorff, 2018). Betimsel içerik analizi, genellikle nitel araştırmalarda kullanılan bir tekniktir ve sıklıkla diğer nitel veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanılır.

Betimsel içerik analizinde, kodlama süreci verilerin kategorize edilmesi için önemli bir adımdır. Bu süreçte, araştırmacılar öncelikle verileri okur ve anlamaya çalışırlar. Daha sonra, verilerde ortaya çıkan anahtar kavramları veya temaları belirlemek için kodlama işlemini yaparlar (Saldaña, 2015). Kodlama işlemi, verileri küçük parçalara ayırarak her parçanın içeriğine göre kategorize etme sürecidir (Miles, Huberman & Saldaña, 2014). Bu kategoriler daha sonra analiz için kullanılacak anahtar kavramlar ve temalar olacaktır.

Geçerlilik ve Güvenilirlik

Bu araştırmada geçerliği sağlamak için Miles, Huberman ve Saldaña (2014) tarafından oluşturulan sorular temel olarak alınmıştır. Bu bağlamda iç geçerliliği sağlamak amacıyla verilerin elde edildiği ortam dikkate alınarak araştırma bulgularının kendi içerisinde anlamlı ve tutarlı olduğu, kavramsal bütünlüğün olduğu, katılımcıların bulguları gerçekçi bulunduğu, bulgulardan yola çıkılarak gerçekleştirilen öngörü ve genellemelerin elde edilen veriler ile tutarlılık gösterdiği belirlenmiştir. Dış geçerliliği sağlamak için ise araştırmanın yöntemi tüm ayrıntıları ile açıkça ifade edilmeye çalışılmış araştırma sorusu ve kuramsal temellerle tutarlı araştırma bulgularına ulaşıldığı, bulguların farklı araştırmalarda kullanılmak üzere test edilebilirliği için gerekli açıklamaların yapıldığı düşünülmektedir.

Analizin güvenilirliği için tutarlılık incelemesi ve teyit incelemesi stratejileri kullanılmıştır. Tutarlılık incelemesi, araştırmacının araştırmanın başından sonuna kadar gerçekleştirdiği araştırma etkinliklerinde tutarlı davranıp davranmadığını ortaya çıkarmak amacıyla dışarıdan bir gözle bakılmasıdır (Le Compte ve Goetz, 1982). Bu tutarlılık, veri toplama araçlarının geliştirilmesi, verilerin toplanması, analizi basamaklarında tutarlı bir şekilde gözlemlenmelidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmada, araştırmanın güvenilirliğinin değerlendirilmesi için her konudan bir örneklem seçilerek, araştırmacı ve iki uzman tarafından bağımsız olarak görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler, belirli bir kodlama anahtarı kullanılarak değerlendirildi. Araştırmacı ve uzmanların yaptığı kodlama işaretlemeleri karşılaştırılmış ve güvenilirlik hesaplamaları yapılmıştır. Bu hesaplamalar için "Görüş Birliği= (Görüş Birliği/ (Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı) x100" formülü kullanılmıştır. Değerlendiriciler arası güvenilirliğin %94 olduğu belirlenmiş, ulaşılan sonuçun bu araştırma için güvenilir olduğu kabul edilmiştir.

Araştırmada, verilerin analizlerinin desteklenmesi, görüşme yapılan kişinin fikirlerinin vurgulanması ve yapılan betimlemelerin zenginleştirilmesi amacıyla, okul yöneticilerinin ve velilerin ifadelerinden doğrudan alıntılar

yapılmış ve alıntılar yapılırken okul yöneticilerinin isimleri yerine Y1, Y2 ve velilerin yerine V1, V2 gibi kodlar kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgulara bu bölümde yer verilmiştir.

Okul Yönetici Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular

Okul yöneticilerinin DEO uygulamasına yönelik görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu aşamada ilk olarak DEO uygulama yönetmeliğinin uygulama sürecinde yönetim açısından zorlukları ve kolay yönleri sorgulanmıştır. Okul yöneticilerinin DEO yönetmeliğine ilişkin bulguları Tablo 3'te verilmektedir.

Tablo 3: Okul Yöneticilerinin Destek Odası Yönetmeliğine Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Yeterlilik	Yeterli	5
	Materyal eksikliği	3
Zaman	Ders saatleri	2
Fiziki Mekan	Sınıf ihtiyacı	2
Hizmet İçi Eğitim	Mesleki gelişim	2
Personel	Branşında öğretmen kadrosu	1

Tablo 3 ile ilgili olarak katılımcı okul yöneticilerinden beşi yönetmeliği yeterli bulmuşlardır. Katılımcı okul yöneticilerinin üçü DEO'larının fiziki donanım olarak eksik olduğunu materyal eksikliği olduğunu belirtmişler, ikisi ise fiziki mekân olarak sıkıntı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcı okul yöneticilerinin ikisi yönetmelikle ilgili belirtmiş oldukları bir diğer durum ise öğrencilerin DEO'na ders saatinde değil de ders dışı saatlerde alınması gerektiğidir. Ayrıca katılımcı okul yöneticilerinden ikisi öğretmenlerin DEO ile yetersiz bilgiye sahip olduğunu ve öğretmenlerin bu konu ile ilgili hizmetiçi eğitime tabi tutulması gerektiğini söylemişlerdir. Okul yöneticilerinden biri ise DEO'larında genellikle görevlendirme öğretmenlerin çalıştığını, bunun yerine her okula kadrolu öğretmen verilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Okul yöneticilerinin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(Y1) “Şimdi DEO'nun yönetmeliğini aslında birçok yönünden destekliyorum. Olumlu buluyorum yönetmeliği ama eksik yönlerine bakıldığında her okulda bu imkân sağlanamadığı için uygulanabilirliğiyle ilgili sıkıntılar var. Bence eğer bir DEO okulu açılıyorsa bununla ilgili yönetmelik çerçevesinde bulunması gereken tüm materyallerin o odada bulunması gerekiyor. Ama bununla ilgili ekstra destek sağlanmadığı için destek odalarında yetersiz malzeme bulunuyor.” - Yeterlilik-

(Y2) “Yönetmelik çok güzel uygulanabilir bir yönetmelik. Bir yönü hariç yönetmelikte ders saatleri içerisinde DEO açılması öngörülüyor. Bunun haricindeki şeye müsaade etmiyor. Bu da özellikle üstün yetenekli öğrencilere ders verirken bizim elimizi, ayağımızı bağlıyor. Çünkü o çocuklar normal derslerinden olmak istemiyorlar. Aynı anda derslere girmek istiyorlar. Yönetmelikte bir de ilgili ders saatinde alınması tavsiyesi var.” - Zaman-

(Y4) “Destek eğitim verecek öğretmenler, destek eğitim verilmesi gereken öğrenciler ile yeterli iletişim kuramıyor. Tüm öğretmenlerimizin bu konuda hizmetiçi eğitime alınması gerek” - Hizmetiçi eğitim-

(Y6) Kadrolu Öğretmen “Destek odalarında genel itibarıyla görevlendirme öğretmenler çalışıyor bu da öğrenciyi olumsuz etkiliyor DEO açılan her okula kadrolu öğretmen atanmalı” - Personel-

(Y14) DEO'larıyla ilgili hazırlanan kılavuz ve ilgili yönetmelikler gayet kapsamlı ve yeterlidir. Öğrenci ve öğretmen için uygun olan zamanda olması gayet sürdürülebilir bir durumdur. - Yeterlilik-

Okul yöneticilerinin DEO'larının yeterlilikleri ve destek odası uygulamasının geliştirilmesi için neler yapılması hakkındaki düşünceleri sorgulanmıştır. Okul yöneticilerinin DEO'ların yeterlilikleri ve bu uygulamanın geliştirilmesi hakkındaki bulguları Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4: Okul Yöneticilerinin DEO'larının Yeterliliğine ve Geliştirilmesine Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Fiziki Donanım Yetersizliği	Sınıf yetersizliği	5
	Materyal eksikliği	3
Yeterlilik	Talebe cevap verme	3
Personel	Alan uzman öğretmen eksikliği	2
Zaman	Ders saatleri düzenlenmeli	1
Teşvik Edici Uygulamalar	Maddi destek	1

Tablo 4 ile ilgili olarak katılımcı okul yöneticilerinin beşi DEO'larının fiziki mekân olarak eksik olduğunu okulda genellikle ayrı bir sınıf verilmediğini belirtmişler, üçü ise DEO'larının materyal yönünden eksiklikleri olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcı okul yöneticilerinden üçü DEO'larını talebi karşıladığı için yeterli bulmuşlardır. Katılımcı okul yöneticilerinin ikisi DEO'larına kadrolu öğretmen verilmediğini ifade etmiş, biri ise ders saatlerinde düzenleme yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca katılımcı yöneticilerden biri ise destek odası uygulamasına girecek öğretmene maddi destek vererek teşvik edici hale getirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Okul yöneticilerinin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(Y1) "Fiziki mekân olarak özellikle eski tip proje olan binaların hiçbirisinde DEO yok. Bu da DEO uygulamasında biraz zorlaştırıyor. Bir de aynı anda birçok yerde DEO açıyoruz. Bu DEO'ları çok fazla açıldığı için de farklı mekanlar kullanılmak zorunda kalıyor. Öğretmenler odası, laboratuvar, sınıf gerektiğinde müdür yardımcısı odası, müdür odası gibi alanlar kullanılıyor. Bu tip durumda da tabii ki fiziki mekân sorunu ortaya çıkıyor. Bunun için okullarda küçük DEO'ları oluşturulabilirdi." - Fiziki donanım yetersizliği-

(Y3) "Ek materyaller gönderilebilir. Kaynaklar sağlanabilir. O yüzden de DEO'ları geliştirmeli. Bununla ilgili direkt kadrolu öğretmenler görevlendirmektense alanda uzman kadrolu öğretmenler olabilir. O anlamda geliştirilmeli bence." - Personel-

(Y7) "Her okula DEO'nda çalışacak o okulun kadrosunda olan bir öğretmen atanmalıdır görevlendirme gelen öğretmenler yeterli verim alınmıyor." - Personel-

(Y8) "Okullarda fiziki ortam yeterli DEO açmak için uygun değil. Çocuk eğitimini bazen öğretmenler odasında, bazen laboratuvar da vb. boş bulunan yerde alıyor. Bu durum çocuğu olumsuz etkiliyor. Oysa DEO'larının bu eğitim için özel olması, o odada kitaplık vb o eğitime özel kitap, materyal bulundurulması eğitimi olumlu etkileyecektir." - Fiziki donanım yetersizliği-

(Y12) "Uygulama devam etmeli. Ders saatleri dışında olmalı. Okul dışından ücretli öğretmenler görev alabilmeli. Kadrolu öğretmenlerin ders ücreti %100 artırımlı olmalı." Teşvik edici uygulamalar-

(Y13) "Öğrencilerin DEO'ndan ders saatleri içinde yaralanması isteniyor. Fakat bu uygulamada sorun yaratıyor. Çünkü öğrenci velileri bunu kabul etmiyor"- Zaman-

Okul yöneticilerinin DEO uygulamasının sürdürülebilmesine yönelik görüşleri sorgulanmıştır. Okul yöneticilerinin DEO uygulamasının sürdürülebilirliğine yönelik bulguları Tablo 5'te verilmektedir.

Tablo 5: Okul Yöneticilerinin DEO'larının Sürdürülebilirliğine Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Sürdürülebilirlik	Öğrenci başarısını artırma	9
Mesleki Yeterlilik	Alanında uzman öğretmen	6

Tablo 5 ile ilgili olarak katılımcı okul yöneticilerinin dokuzu öğrenci başarısını artırdığı için, olumlu katkısının çok fazla olduğunu belirterek DEO'larının sürdürülebilir olduğunu ve sürdürülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcı okul yöneticilerinin altısı ise öğretmenlerinde yeterliliklerinin geliştirilmesi gerektiğini ve daha donanımlı öğretmenler ile DEO'larının sürdürülebileceğini belirtmişlerdir. Okul yöneticilerinin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(Y1) “Özellikle üstün yetenekli öğrencilerin değişik alanlarda yetiştirilmesi gerekiyor. Bir de üstün yetenekli öğrenciler bir alanda çok yetenekli olurken başka bir alanda eksikleri kalabiliyor o alandaki eksiklerini tamamlayarak öğrencilerin daha başarılı olmasını sağlamaya çalışmak açısından sürdürülmeli, güzel de olur. Fakat burada şuna da gidilmemeli. O çocuklar sürekli kendilerine ayrıcalıklı, çok özel insanlar olarak da hissetmemeli. Toplum içerisinde sosyalleştirilmeleri sağlanmalı”- Mesleki yeterlilik-

(Y2) “Bence olumlu çünkü çocuğun bire bir eğitim alması zaten bu çocuklarda biz birebir eğitimi destekliyoruz. O yüzden de destekçi eğitim odasında çocuk bu imkânı bulduğu için kesinlikle çok faydalıyor. O yüzden de desteklenmeli ve daha da gelişme hatta sayıları da arttırılmalı. Daha kalabalık okullarda daha fazla eğitim odasından öğrenci yararlandırılmalı bence. “- Sürdürülebilirlik-

(Y8) “Öğrenciler açısından oldukça verimli geçiyor birebir öğretmenle ders çalışıyor ve öğrenci akademik anlamda başarısını artırıyor”- Sürdürülebilirlik-

(Y7) “Özel yetenekli öğrenciler için özel yetenekli öğretmenlerin görevlendirilmesi durumunda fayda oranı artacaktır.” - Mesleki yeterlilik-

Okul yöneticilerinin DEO uygulamasının niteliğinin artırılabilmesi için neler yapılabileceği sorgulanmıştır. Okul yöneticilerinin DEO uygulamasının niteliğini artırılabilmesine ilişkin bulguları Tablo 6’te verilmektedir.

Tablo 6: Okul Yöneticilerinin DEO’larının Niteliğini Artırmaya Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Öğretmen Yeterliliği	Öğretmen niteliğinin artırılması	5
Fiziki Donanım	Araç-gereç yönünden donanımlı sınıflar	4
	Özel fiziki mekân ayrılması	4
Öğretim Programı	Özel müfredat oluşturulması	2

Tablo 6 ile ilgili olarak katılımcı okul yöneticilerinin beşi DEO’na giren öğretmenlerin yeterliliklerinin geliştirilerek daha donanımlı hale getirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Katılımcı okul yöneticilerinin dördü araç-gereç bakımından daha donanımlı sınıfların DEO uygulamalarının niteliğini artıracaklarını ifade etmişlerdir, dördü ise okullarda DEO sınıflarının fiziki mekân bakımından yetersiz olduğunu, sadece DEO’na özel dersliklerin yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcı okul yöneticilerinin ikisi ise eğitim müfredatlarında düzenlemeler yapılması gerektiğini ve özel müfredat oluşturulması gerektiğini ifade etmişlerdir. Okul yöneticilerinin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(Y1) “Önce Öğretmenler Hizmet içi eğitimi alınmalı. Bizi için mekanlar oluşturmalı ve fiziki mekanlara gönderilen materyal ve benzeri destekler proje tabanlı olarak arttırılmalı”- Öğretmen yeterliliği-

(Y2) “Eğitim müfredatında düzenleme yapılabilir”- Öğretim programı-

(Y5) “Okullar inşa edilirken planlama aşamasında DEO uygulamasının göz önünde bulundurulması gerekir.”- Fiziki donanım-

(Y6) “Mekân olarak okulun herhangi bir odası değilse DEO’na özel sınıflar geliştirilmeli”- Fiziki donanım-

(Y9) “Öncelikle öğretmeni donanımlı hale getirmelisiniz yalnızca norm fazlalarını bu işle uğraştırmak boşa çabalamaktır.” - Öğretmen yeterliliği-

Velî Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular

Velilerin DEO uygulamasına yönelik görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu aşamada ilk olarak eğitim düzenlemelerine yönelik destek alınan kurumlar sorgulanmıştır. Velilerin destek aldıkları kurumlara yönelik bulgular Tablo 7’de verilmektedir.

Tablo 7: Velilerin Eğitim Düzenlemelerinde Destek Aldıkları Kurumlara Yönelik Bilgileri

Tema	Kod	Veli Sayısı
Destek Alınan Kurum	Okul yönetimi	14
	Rehberlik Araştırma Merkezi	2

Tablo 7 incelendiğinde katılımcı velilerin 14'ü çocuklarının eğitim düzenlemelerinde okul yönetiminden destek aldıklarını ifade etmişlerdir, ikisi ise çocuklarının eğitim düzenlemelerinde Rehberlik Araştırma Merkezi'nden destek aldıklarını belirtmişlerdir.

Velilerin DEO uygulamalarında destek aldıkları durumlar sorgulanmıştır. Velilerin uygulamaya yönelik destek aldıkları durumların bulguları Tablo 8'da verilmektedir.

Tablo 8: Velilerin Destek Aldıkları Durumlara Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Destek İhtiyacı	Rehberlik	7
	Okul dersleri	6
	İlgi alanlarına yönelik çalışma	2
	Akıl ve zekâ oyunları	1

Tablo 8 incelendiğinde katılımcı velilerin yedisi ise rehberlik anlamında (Stres yönetimi, Kaygı bozukluğu vb.) destek aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcı velilerin altısı çocuklarının okul dersleri konusunda destek aldıklarını belirtmişlerdir. Destek alınan dersler olarak "Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve İngilizce" derslerinden bir veya ikisinde destek aldıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcı velilerin ikisi çocuklarının ilgi alanlarına yönelik destek aldıklarını, biri ise çocuğunun akıl ve zeka oyunlarına yönelik destek aldığını ifade etmişlerdir. Velilerin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(V5) "Rehberlik Servisinden stres yönetimi konusunda destek alıyoruz" - Rehberlik-

(V11) "Derslerine destek eğitimi ve akıl oyunları tarzında destek alıyoruz." - Akıl ve zeka oyunları-

(V13) "Kısa süreli matematik dersi aldı bir süredir fen bilgisi dersi alıyor" -İlgi alanlarına yönelik çalışma-

(V15) "Çocuğun seviyesine uygun Okul ders konularında destek verilmektedir" - Okul dersleri-

Velilerin DEO uygulamalarına katkı olarak yaptıkları çalışmalar sorgulanmıştır. Velilerin çalışmalara yönelik bulguları Tablo 9'da verilmektedir.

Tablo 9: Velilerin DEO uygulamalarına Katkı Olarak Yaptıkları Çalışmalara Yönelik Bilgiler

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Destek Durumları	Anne ve babanın bireysel ilgilenmesi	7
	Test çözmek	5
	Akıl ve zekâ oyunları	1
	Konu tekrarı	1
	Öğretmenin vermiş olduğu etkinlikler	1

Tablo 9 incelendiğinde destek eğitim uygulamalarına katkı olarak katılımcı velilerden yedisi evde çocuklarıyla bireysel ilgilendiklerini, beşi çocuklarının değişik kaynaklardan test çözdüklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcı velilerin biri konu tekrarı yaptıklarını, biri akıl ve zeka oyunları oynadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcı velilerin biri okuldan öğretmenin vermiş olduğu etkinliği çözdüğünü biri ise hiçbir çalışma yapmadığını ifade etmiştir. Velilerin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(V1) “Zep e uygun kaynaklardan soru çözüyor, TÜBİTAK dergilerini temin ediyoruz. Zekâ oyunları oynamayı ve kitap okumayı çok seviyor.” - Test çözmek-

(V7) “Evde etkinlik saati düzenliyoruz, geri dönüşüm konusunda çok yetenekliyiz hiçbir gereksiz eşya gereksiz diye çöpe atılmıyor:) mutlaka dönüşüm sağlanıyor”- Anne ve babanın bireysel ilgilenmesi-

(V15) “Zihinsel yeteneğini geliştirebilecek sorular çözüyor ve akıl oyunları ile destek sağlıyoruz”- Akıl ve zeka oyunları-

Velilerin DEO uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar sorgulanmıştır. Velilerin karşılaşılan sorunlara yönelik bulguları Tablo 10’de verilmektedir.

Tablo 10: Velilerin Destek Eğitim Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Yaşanılan Sorunlar	Hiçbir sorun yaşamadık	8
	Çocuğun yeteneğini geliştirecek tarzda olmaması	5
	Öğretmen ihtiyacı	1
	Ders sonrasında yapılması	1
	Ders saatinde yapılması	1

Tablo 10 incelendiğinde DEO uygulamalarının yürütülürken katılımcı velilerin sekizi hiçbir problem yaşamadıklarını belirtmişlerdir, beşi ise yapılan destek uygulamasının yetersiz kaldığını ve çocukların yeteneğini geliştirecek tarzda olmadığını ifade etmişlerdir. Katılımcı velilerin biri okul yönetiminin gönüllü öğretmen bulmakta zorlandığını ve düzensiz yapıldığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcı velilerden biri ders saatlerinde çocuğun destek eğitim uygulamasına alınmasının kendi derslerinden geri kaldığını ifade etmiştir, biri ise ders bitiminden sonra yapılmasının öğrenci için yorucu olduğunu dile getirmiştir. Velilerin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(V7) “Herhangi bir problemle karşılaşmadık”- Hiçbir sorun yaşamadık-

(V8) “Yeterli olmadığını hissediyorum”- Çocuğun yeteneğini geliştirecek tarzda olmaması-

(V11) “Zaman olarak ders bittikten sonra yapıldığı için yorucu oluyor”- Ders sonrasında yapılması-

(V13) “Özel ders sırasında girmediği ders konularını kaçırıyor.” - Ders saatinde yapılması-

(V15) “Herhangi bir sorun yaşamıyoruz fakat bizlere bilsem de verilen eğitimlerde anlatılan çocuğun yeteneğini artıracak destek eğitim mantığında bir eğitim alınmıyor. Çünkü okuldaki öğretmenler ve veliler bu konuda açıkçası pek bir bilgiye sahip değiller”- Çocuğun yeteneğini geliştirecek tarzda olmaması-

Velilerin DEO uygulamalarına yönelik önerileri sorgulanmıştır. Velilerin önerilerine yönelik bulgular Tablo 11’de verilmektedir.

Tablo 11: Velilerin Destek Eğitim Uygulamalarına Yönelik Önerileri

Tema	Kod	Katılımcı Sayısı
Öneri	Okul ders saatleri dışında olması gerektiği	4
	Özel yetenekli çocukların eğitim seviyesine göre yapılması	4
	Çocukların ilgi ve yeteneklerine göre yapılması	2
	Öğrenciye rehberlik edilmesi	2
	Öğretmenlere eğitim verilmesi	2
	Ders sayısının artırılması	1

Tablo 11 incelendiğinde katılımcı velilerin dördü destek eğitim uygulamalarının okul ders saatleri dışında olması gerektiğini önermişlerdir, dördü ise destek eğitim uygulamalarının özel yetenekli çocukların eğitim seviyelerinin göz önünde bulundurulması gerektiğini ifade etmişlerdir. Katılımcı velilerin ikisi destek eğitim uygulamalarının çocukların ilgi ve yeteneklerinin göz önünde bulundurulması, ikisi ise öğretmenlere eğitim verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcı velilerin ikisi destek eğitim uygulamasındaki öğretmenlerin çocuklara rehberlik yapması gerektiğini biri ise destek eğitim uygulamalarında verilen ders saatinin artırılmasını ifade etmişlerdir. Katılımcı velilerden biri ise herhangi bir görüş belirtmemiştir. Velilerin görüşlerinden bazı kesitler aşağıda sunulmuştur.

(V1) “Öğretmenlere bu konuda eğitimler verilebilir, çekici hale gelmesi için düzenlemeler yapılabilir. Öğrencinin normal ders akışını da kaçırmaması için okul saatleri dışında da destek eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyorum.” - Okul ders saatleri dışında olması gerektiği-

(V4) “Ders sayısını artırabilir, birebir verimli oluyor” - Ders sayısının artırılması-

(V7) “Müfredattan ziyade daha çok çocuğun ilgi alanına yönelik çalışmalarla desteklenebilir” - Çocukların ilgi ve yeteneklerine göre yapılması-

(V10) “DEO’larının okul ders saati dışında olmasını isterdim.” - Okul ders saatleri dışında olması gerektiği-

(V11) “Üstün yetenekli çocukların ihtiyaçlarına yönelik destek dersi olmalı.” - Çocukların ilgi ve yeteneklerine göre yapılması-

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, özel yetenekli öğrencilerde DEO uygulamasına ilişkin olarak okul yöneticileri ve velilerin görüşlerini araştırmak amacıyla gerçekleştirilen çalışmanın sonuçları yer almaktadır.

Çalışmanın ilk alt problemde DEO uygulamasının okul yöneticileri açısından yönetmelik ve uygulanabilirlik yönü araştırılmıştır. Okul yöneticilerinin DEO'lara yönelik hazırlanan mevzuat ve yönetmeliği yeterli buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Kaya'nın (2003) okul yöneticileri ve öğretmenler ile yaptığı çalışmanın sonuçlarıyla araştırmamızın sonuçları benzerlik göstermemektedir. DEO'yla ilgili yönetmeliğin yeterli olduğunu ifade eden çalışmaların yanı sıra, DEO'ya doğrudan odaklanmayan ancak özel eğitim yönetmeliğindeki mevzuatın yetersiz olduğunu belirten çalışmalar da bulunmaktadır. İşman (2009) çalışmasında, özel eğitim yönetmeliğinde belirsizliklere neden olan eksikliklere dikkat çekmiştir. DEO'ların yasal düzenlemelere ve yönetmeliğe uygun olarak açılması öğrencinin akademik başarısı üzerinde etkili olduğu ifade edilebilir. Yönetmeliğe göre yapılan düzenlemelerin öğrencinin akademik ve sosyal yönden daha da ilerlemesine katkı sağlayacağını göstermektedir (Almusa, 1999). DEO kapsamında verilecek eğitimlerde okulların fiziki koşullarının dikkate alınması önem arz etmektedir. Yönetmeliğin desteğiyle okulların kapasitelerinin artırılması, esnek bir eğitim öğretim ortamının oluşturulması ve okulların bu yönde geliştirilmesinin bir zorunluluk haline geldiği söylenebilir. Araştırmada katılımcılar, DEO'larında materyal bakımından birtakım eksiklikler olduğunu belirtmişlerdir. Alanyazında materyal eksikliğinden bahseden çalışmalar da vardır (Bilen, 2007; Kargın vd., 2010; Demir ve Açar, 2011; Sadioğlu vd., 2013; Çevik ve Yağcı, 2017). Çalışmamızın sonuçları bahsedilen bu çalışmalar ile tutarlıdır. DEO'ların etkililiği açısından kullanılacak olan materyallerin özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarına göre temin edilmesi çerçevesinde okul yöneticilerine önemli görevler düşmektedir. Katılımcı okul yöneticilerinden ikisi öğretmenlerin DEO ile yetersiz bilgiye sahip olduğunu ve öğretmenlerin bu konu ile ilgili hizmetiçi eğitime tabi tutulması gerektiğini söylemişlerdir. Bu sonuç benzer araştırmaların sonuçları ile örtüşmektedir (Battal, 2007; Babaoğlu ve Yılmaz, 2010; Camadan, 2012; Gökde, 2012; Sadioğlu vd., 2013; Fırat, 2014). DEO'larının verimliliği bakımından öğretmenlerin hizmetiçi eğitim almaları iyi planlanmalı ve bu konuda çalışmalar yapılmalıdır. 2015 yılında MEBBİS üstünden öğretmenlere özel eğitim alanında hizmetiçi eğitim almalarının önünün açılması olumlu bir gelişmedir. Katılımcı okul yöneticilerinin yönetmelikle ilgili belirtmiş oldukları bir diğer durum ise; öğrencilerin DEO'da ders dışı saatlerde eğitim alması gerektiğini ifade etmişlerdir. Aydın (2015) çalışması, DEO'da gerçekleştirilen eğitimlerin okul ders saatlerinde yapıldığını, ancak bu sürenin yetersiz ve ders yapma zamanlarının da elverişli olmadığını gösteren sonuçları doğrulamaktadır. Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirtildiği üzere, destek eğitim hizmetleri, BEP geliştirme birimi tarafından planlandığı takdirde okulun ders saatleri içinde, ders saatleri dışında ve hafta sonlarında verilebilir (MEB, 2018). Destek eğitiminin, okulun ders saatleri dışında da gerçekleştirilebileceği, ancak okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından ÖEHY'ye ilişkin detayların yeterince bilinmediği durumlarda çeşitli aksamalar yaşandığı belirtilmektedir. Bu aksamalar, ekonomik faktörlerin yanı sıra ailelerin öğrenciyi okula getirmek istemediği tatil günleri ve öğrencilerin hafta sonu destek eğitimine katılmak istememesi gibi etkenlerden kaynaklanmaktadır. Ayrıca, yöneticileri ve öğretmenler, destek eğitiminin uygulama yönünü okul saatleri dışında zayıf görmekte ve bu nedenle ders saatleri dışında destek eğitimi sağlamamaktadır (Kaptan, 2019). Araştırmaya katılan okul yöneticilerinden bir tanesi DEO'larında genellikle görevlendirme öğretmenlerin çalıştığını, bunun yerine her okula destek eğitim alanında uzmanlaşmış kadrolu öğretmenin verilmesi gerektiğini vurgulamıştır. DEO'larda eğitim alacak özel yetenekli öğrencilerin

belirlenmesi ve burada eğitim verecek öğretmenlerin niteliklerinin artırılması bir zorunluluk haline geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Kendini geliştiren bilgi ve tecrübesini artıran öğretmenlerin, DEO'ndan eğitim alan özel yetenekli öğrencilerin sahip olduğu yeteneği ve potansiyeli maksimum düzeyde kullanmasına katkı sağlayacağını söyleyebiliriz (Tortop ve Ersoy, 2015). Özel yeteneklilerin derslerine giren öğretmenlerin farklı niteliklere sahip olması gerektiği ve öğretmenin profesyonellik kazanmasının akademik deneyimler sonucunda gelişeceği belirtilmiştir (Coleman, 2014).

Çalışmanın ikinci alt probleminde DEO uygulamasının başarılı bir şekilde sürdürülebilmesi ve geliştirilebilmesi açısından okul yöneticilerinin görüşleri incelenmiştir. Okul yöneticileri, DEO'larının öğrencilerin başarısını artırdığını ve öğrencilere katkısının çok fazla olduğunu belirterek sürdürülebilir olduğunu ifade etmişlerdir. Akgül, Kumaş ve Gökçeer (2020) tarafından gerçekleştirilen araştırma, DEO uygulamasına katılan özel yetenekli öğrencilerin öz yeterlilikleri, sosyal davranışları, problem çözme becerileri ve sosyal duygusal öğrenme becerilerindeki değişimleri incelemeyi amaçlamıştır. Bu çalışma sonucunda, DEO uygulamasının öğrencilerin problem çözme becerilerini ve sosyal duygusal gelişimlerini olumlu yönde artırdığı bulgusuna ulaşılmıştır (Akgül, Kumaş ve Gökçeer, 2020). Alan yazında DEO uygulamasına katılan öğrencilerin akademik, sosyal ve iletişimsel davranış ve becerilerinin olumlu yönde geliştiğini ifade eden çalışmalarda vardır (Aydın, 2015). Bahsedilen çalışmaların yanı sıra Ünay (2015) ve Çağlar (2004) tarafından yapılan çalışmalar da bu bulguları desteklemektedir. Ayrıca, araştırmaya katılan okul yöneticilerinin altısının, öğretmenlerin yeterliliklerinin geliştirilmesi gerektiğini ve daha donanımlı öğretmenler ile DEO'larının sürdürülebileceğini ifade ettikleri belirtilmiştir. Özel yetenekli öğrencilerin derslerine giren öğretmenlerin donanımlı olması ve tecrübelerine dayalı bilgi birikimini artırmak için akademik deneyimlere sahip olmaları gerektiği vurgulanmıştır (Coleman, 2014). Okul yöneticileri, DEO'na giren öğretmenlerin yeterliliklerinin geliştirilerek daha donanımlı hale getirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. DEO'larda eğitim verecek öğretmenlerin niteliklerinin artırılması önem arz etmektedir. Sürekli kendini geliştiren, yenileyen, bilimsel gelişmelere açık olan, bilgi ve tecrübesini artıran öğretmenlerin, destek eğitim hizmetlerine katkı sağlayacağını söyleyebiliriz (Tortop ve Ersoy, 2015). Katılımcılardan bazıları okullarda DEO sınıflarının fiziki mekân bakımından yetersiz olduğunu, sadece DEO'na özel dersliklerin yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. DEO'larının niteliğinin artırılmasına yönelik okullarda oda sayısının fazlaştırılması ve araç-gereç bakımından öğrenciyi merkeze alan daha donanımlı sınıfların oluşturulmasının bir zorunluluk olduğunu ifade edebiliriz (Çağlar, 2004).

Okul yöneticileri, eğitim müfredatlarında düzenlemeler yapılması gerektiğini ve DEO hakkında özel bir müfredat oluşturulması gerektiğini belirtmiştir.

Çalışmanın üçüncü alt probleminde DEO uygulamasının özel yetenekli tanısu konmuş çocuğa sahip velilerin görüşleri araştırılmıştır. Katılımcı velilerin 14'ü çocuklarının eğitim düzenlemelerinde okul yönetiminden destek aldıklarını, ikisi ise çocuklarının eğitim düzenlemelerinde Rehberlik Araştırma Merkezi'nden destek aldıklarını belirtmişlerdir. Velilerin büyük bir kısmının okul yönetiminden ilgi ve destek gördükleri sonucuna varılmıştır. Çalışmamızın sonucu Tamas (2019)'ın yaptığı çalışmayla örtüşmektedir. Velilerin yedisi rehberlik anlamında (stres yönetimi, kaygı bozukluğu vb.), altısı ise çocuklarının okul dersleri konusunda destek aldıklarını belirtmişlerdir. Destek alınan dersler olarak "Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve İngilizce" derslerinden bir veya ikisinde destek aldıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcı velilerin ikisi çocuklarının ilgi alanlarına yönelik destek aldıklarını, biri ise çocuğunun akıl ve zekâ oyunlarına yönelik destek aldığını belirtmiştir. Destek eğitim uygulamalarına katkı olarak velilerden yedisi evde çocuklarıyla bireysel ilgilendiklerini, beşi çocuklarına değişik kaynaklardan test çözdürdüklerini ifade etmişlerdir. Araştırmamızın bu bulgusu Tamas (2019)'ın çalışmasıyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca katılımcı velilerin biri konu tekrarı yaptıklarını, biri akıl ve zeka oyunları oynadıklarını belirtmiştir. Katılımcı velilerin biri okuldan öğretmenin vermiş olduğu etkinliği çözdüğünü, biri ise ekstra hiçbir çalışma yapmadığını ifade etmiştir. DEO uygulamaları yürütülürken katılımcı velilerin sekizi hiçbir problem yaşamadıklarını, beşi ise yapılan destek uygulamasının yetersiz kaldığını ve çocukların yeteneğini geliştirecek tarzda olmadığını, biri okul yönetiminin gönüllü öğretmen bulmakta zorlandığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcı velilerden biri ders saatlerinde çocuğun destek eğitim uygulamasına alınmasının kendi derslerinden geri kaldığını, biri ise ders bitiminden sonra yapılmasının öğrenci için yorucu olduğunu dile getirmiştir. Velilerin dördü destek eğitim uygulamalarının okul ders saatlerinin dışında olması gerektiğini önermişlerdir. Bu sonuç, ÖEHY'de belirtilen destek eğitim hizmetlerinin okulun ders saatleri dışında yapılabilmesi ifadesiyle örtüşmektedir (MEB, 2018). Velilerden dördü destek eğitim uygulamalarının özel yetenekli çocukların eğitim seviyelerinin göz önünde bulundurularak yapılmasını, ikisi çocukların ilgi ve yeteneklerinin göz önünde bulundurularak yapılması gerektiğini, ikisi ise öğretmenlere eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca katılımcı velilerin ikisi destek eğitim uygulamasındaki öğretmenlerin çocuklara rehberlik yapması gerektiğini, biri ise destek eğitim uygulamalarında verilen ders saatinin artırılması gerektiğini belirtmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, okul yöneticilerinin DEO'lara yönelik hazırlanan mevzuat ve yönetmeliği yeterli buldukları tespit edilmiştir. DEO'na doğrudan odaklanmayan, ancak özel eğitim yönetmeliğindeki mevzuatın yetersiz olduğunu gösteren çalışmalar da mevcuttur. Araştırmada katılımcılar, DEO'larında materyal bakımından birtakım eksiklikler olduğunu ve okul yöneticileri öğretmenlerin DEO ile yetersiz bilgiye sahip olduğunu ve

öğretmenlerin bu konu ile ilgili hizmetiçi eğitime tabi tutulması gerektiğini vurgulamıştır. Destek eğitim, okulun ders saatleri içinde, ders saatleri dışında ve hafta sonu da sunulabilen bir hizmet olarak, Bireysel Eğitim Planı geliştirme birimi tarafından planlanabilir ve uygulanabilir. Okul yöneticileri, DEO'larının öğrencilerin başarısını artırdığını ve öğrencilere katkısının çok fazla olduğunu belirterek sürdürülebilir olduğunu ifade etmişlerdir. DEO'ya giren öğretmenlerin yeterliliklerinin geliştirilerek daha donanımlı hale getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca okul yöneticileri, eğitim müfredatlarında düzenlemeler yapılması gerektiğini ve DEO hakkında özel bir müfredat oluşturulması gerektiğini belirtmiştir. Velilerin büyük bir çoğunluğu okul yönetimi ile rehberlik servisinden destek ve ilgi gördüklerini ifade etmiştir. Destek eğitim uygulamalarına katkı olarak, velilerin bir kısmı evde çocuklarıyla bireysel ilgilendiklerini bir kısmı ise çocuklarına değişik kaynaklardan test çözdürdüklerini bir tanesi ise hiçbir katkıda bulunmadığını belirtmiştir. DEO hizmetleri yürütülürken katılımcı veliler; hiçbir problem yaşamadıklarını, bazıları ise yapılan destek uygulamasının yetersiz kaldığını ve çocukların yeteneğini geliştirecek tarzda olmadığını altını çizmiştir. Ayrıca veliler destek eğitim uygulamalarının okul ders saatlerinin dışında olması gerektiğini önermişlerdir.

Öneriler

Elde edilen bulgular doğrultusunda, uygulamaya ve gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

Eğitim ve Uygulamaya Yönelik Öneriler

- Öncelikli olarak, DEO'da görev alan ve sınıflarında özel yetenekli öğrencileri bulunan öğretmenlere özel yetenekli öğrencilerin eğitimiyle ilgili hizmetiçi eğitimler verilmelidir.
- DEO'nun açılacağı okullarda, özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun fiziki düzenlemeler ve uyarlamalar yapılmalıdır. Yeni açılacak okullarda ise bu düzenlemelere özen gösterilmelidir.
- DEO'nun açılacağı okullarda, özel yetenekli öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda materyaller sağlanmalıdır.
- DEO uygulamasıyla ilgili mevzuat ve yönergeler daha net ve açık olarak ifade edilmeli, çelişkiye neden olabilecek ifadelerden kaçınılmalıdır.
- Okul yönetimi, rehber öğretmen başta olmak üzere diğer öğretmenlerle ve velilerle iş birliği çerçevesinde daha planlı ve sistemli çalışmalıdır.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- DEO hizmetleriyle ilgili örneklem genişletilerek elde edilen verilerle daha detaylı nicel araştırmalar yapılması önerilmektedir.
- DEO hizmetlerinde aktif olarak yer alan öğretmenler ile sınıflarında özel yetenekli öğrencilere sahip olan sınıf ve branş öğretmenlerinin düşünce, bilgi, yeterlik ve önerilerinin karşılaştırıldığı araştırmalar gerçekleştirilebilir.
- DEO hizmetlerinde sınıf içi eğitim öğretim faaliyetlerinin doğrudan gözlem yöntemiyle ele alındığı, bireysel olarak öğretmen-öğrenci etkileşiminin olumlu ve eksik kalan yönlerini ortaya koyan araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Afat, N. (2013). *Üstün zekâlı çocukların ebeveynlerine yönelik geliştirilen aile eğitim programının etkililiğinin sınanması* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Akay, E.- Uzuner, Y. ve Girgin, Ü. (2014). Kaynaştırmadaki işitme engelli öğrencilerle gerçekleştirilen destek eğitim odası uygulamasındaki sorunlar ve çözüm gayretleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*,2(2), 43-68.
- Akgül, S., Kumaş, V. ve Gökçeer, G. (2020). Özel yetenekli öğrencilerin destek eğitim odalarında aldıkları eğitimin etkililiği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*,53(3), 993-1022.
- Akman, Y. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin şiddet ve okul iklimi alguları arasındaki ilişki*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Almusa, A. (1999). *Comparison between inclusion and resource room of students with learning disabilities*. Special Education Department Ohio University.
- Ataman, A. (2004). *Üstün yetenekli/zekâlı çocuk ile yaşamak. Üstün Yetenekli Çocuklar Seçilmiş Makaleler Kitabı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Aydın, A. (2015). *Zihinsel yetersizliğe sahip öğrencilere destek eğitim odasında verilen eğitim hizmetlerine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

- Babaoğlu, E. ve Yılmaz, G. (2010). Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimindeki yeterlikleri. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 345-354.
- Battal, İ. (2007). *Sınıf öğretmenlerinin ve branş öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin yeterliliklerinin değerlendirilmesi (Uşak ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Bilen, E. (2007). *Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarında karşılaştıkları sorunlarla ilgili görüşleri ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Britten, N. (1995). *Qualitative research: qualitative interviews in medical research*. *Bmj*, 311(6999), 251-253.
- Camadan, F. (2012). Sınıf öğretmenlerinin ve sınıf öğretmeni adaylarının kaynaştırma eğitimine ve bep hazırlamaya ilişkin öz yeterliklerinin belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 128-138.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Coleman, L. J. (2014). The cognitive map of a master teacher conducting discussions with gifted students. *Journal for the Education of the Gifted*, 37(1), 40-55.
- Cox, J. ve Daniel, N. (1984). *The pull-out model*. *G/C/T*, 34, 55-61
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş Yaklaşım*. (A. Aypay, Çev.) Anı Yayıncılık.
- Çağlar, D. (2004). 1953-1993 yılları arasında üstün zekâlı çocuklar konusunda alınan kararlar, çalışmalar ve uygulamalar. Şirin M. R., Kulaksızoğlu A., Bilgili A. E. (Ed.). *I. Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi, üstün yetenekli çocuklar bildiriler kitabı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları, 6-68.
- Çevik, M. ve Yağcı, A. (2017). Destek eğitim odalarına ilişkin idareci ve sınıf öğretmenlerinin görüşleri: Karaman ili örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 58(2), 65-79.
- Davis, G. A. ve Rimm, S. B. (2004). *Education of the gifted and talented (5th Ed.)*. Boston: Allyn And Bacon.
- Demir, M. K. ve Açar, S. (2011). Kaynaştırma eğitimi konusunda tecrübeli sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(3), 719-732.
- Evans, S. (1981). Perceptions of classroom teacher, principals and resource room teachers of the actual and desired roles of the resource roomteachers. *Journal of Learning Disabilities*, 14, 600-603.
- Fırat, T. (2014). Farklı eğitim kademelerinde görev yapacak öğretmen adaylarının kaynaştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(7), 597-628.
- Gökdere, M. (2012). Sınıf öğretmenleri ile sınıf öğretmeni adaylarının kaynaştırma eğitimine yönelik tutum, endişe ve etkileşim düzeylerinin karşılaştırmalı incelemesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2789-2806.
- İşman, H. (2009). *Engellilerin eğitimine yönelik bir politika aracı olarak özel özel eğitim kurumlarının eğitimde eşitlik bağlamında değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaptan, Ö. (2019). *Kaynaştırma okullarındaki özel gereksinimli bireylere destek eğitim odasında eğitim veren öğretmenlerin süreç içerisinde karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesi*. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Özel Eğitim Ana Bilim Dalı, Konya.
- Kargın, T., Güldenoğlu, B. ve Şahin, F. (2010). Genel eğitim sınıflarındaki özel gereksinimli öğrenciler için yapılması gereken uyarlamalara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(4), 2381-2414.
- Kaya, U. (2003). *İlköğretim okulu yöneticilerinin, sınıf öğretmenlerinin ve rehber öğretmenlerin kaynaştırma ile ilgili bilgi, tutum ve uygulamalarının incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Kaya, Ö. (2013). *Özel eğitimde roller ve sorumluluklar. Özel eğitim içinde (31-56)*, Ankara: Maya.
- Kırcaali-İftar, G. (1998). *Kaynaştırma ve destek özel eğitim hizmetleri özel eğitim*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage publications.
- Kurnaz, A. ve Çetin, K. (2017). Özel gereksinimli öğrencilerin giyinme güçlüğü ve tercihlerinin veli ve öğretmen görüşlerine dayalı incelenmesi, *Araştırma ve Deneyim Dergisi (ADEDER)*, 2(2), 88-107.

- LeCompte, M. D. ve Goetz, J. P. (1982). Ethnographic data collection in evaluation research. *Educational evaluation and policy analysis*, 4(3), 387-400.
- Leedy, P. D. ve Ormrod, J. E. (2022). *Practical research: planning and design*. Pearson.
- Levent, F. (2016). Üstün yeteneklilerin eğitiminde mentorluk programı: uluslararası bağlamda bir inceleme. *Çocuk ve Medeniyet*, 1(1), 29-48. <https://dergipark.org.tr/en/pub/cm/issue/57206/807835>
- Merriam, S. B. (2009). Beyond andragogy: new directions in adult learning theory, *Adult Education Research Conference*. <https://newprairiepress.org/aerc/2009/symposia/2>
- Miles, M. B., Huberman, A. M., Saldaña, J. (2014). *Nitel veri analizi. A methods sourcebook 3*. Baskı, Sage. Thousand Oaks, CA.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2006). *Özel eğitim hizmetleri tanıtım el kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2012). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*. 21.07.2012 Tarih ve 28360 Sayılı Resmi Gazete.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2018). *Özel eğitim hizmetler yönetmeliği*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Neuendorf, K. A. (2017). *The content analysis guidebook*. Sage Publications.
- Rogers, K. B. (2002). *Re-forming gifted education: Matching the program to the child*. Great Potential Press, Inc.
- Rubin, H. J. ve Rubin, I. S. (2012). *Qualitative interviewing: The art of hearing data*. Sage Publications.
- Sadioğlu, Ö., Bilgin, A., Batu, S. ve Oksal, A. (2013). Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırmaya ilişkin sorunları, beklentileri ve önerileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1743-1765.
- Saldaña, J. (2015). *The coding manual for qualitative researchers*. Sage Publications.
- Salend, J. S. (2001). *Creating inclusive classrooms: Effective and reflective practices*. New Jersey: Prentice Hall.
- Seidman, I. (2013). *Interviewing as qualitative research: A guide for researchers in education and the social sciences*. Teachers College Press.
- Stake, R. E. (1995). *The art of case study research*. Sage.
- Tamas, G. (2019). *Sınıf öğretmenleri ve velilerin destek eğitim odası uygulamalarına ilişkin görüşleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Bayburt Üniversitesi.
- Tarhan, S. ve Kılıç, Ş. (2014). Üstün yetenekli bireylerin tanınması ve Türkiye'deki eğitim modelleri, *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 27-43.
- Tortop, H. S. ve Ersoy, B. (2015). "Üstün yetenekli öğrenciler ve eğitimleri" seçmeli dersinin öğretmen adaylarına katkısının incelenmesi. *Journal of Gifted Education and Creativity*, 2(2), 1-9.
- Ünay, E. (2015). Destek oda eğitiminin kaynaştırma öğrencilerinin matematik başarıları üzerine etkisi. *BucaEğitim Fakültesi Dergisi*, (40), 38-49. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/25109/265091>
- Van der Meulen, R. T., van der Bruggen, C. O., Spilt, J. L., Verouden, J., Berkhout, M. ve Bögels, S. M. (2014, June). The pullout program day a week school for gifted children: effects on social-emotional and academic functioning. In *Child & Youth Care Forum*, 43, 287-314. Springer US. <https://doi.org/10.1007/s10566-013-9239-5>
- VanTassel-Baska, J., ve Stambaugh, T. (2005). Challenges and possibilities for serving gifted learners in the regular classroom. *Theory into practice*, 44(3), 211-217. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4403_5
- Yazıcıoğlu T. (2020). Destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin destek eğitim odalarının işleyişine ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 21(2) 299-327.
- Yıkılmış, A. ve Sazak-Pınar E. (2005). İlköğretim okulu müdürlerinin kaynaştırmaya yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 7-20.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara. (11.Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2014). Case study research design and methods. *Canadian Journal of Program Evaluation*, 30(1), 108-110.

Extended Abstract

Education is the process that continues from the beginning to the end of human life. It is extremely important for every child to receive education that is appropriate for his/her developmental characteristics and meets his/her needs. Enabling gifted children to use their capacities at the highest level will help them to reveal their future potential in the best way by improving their abilities. However, education systems that exist all over the world have been formed on the assumption that students in the same age group have similar mental capacities (Osin and Lesgold, 1996). As stated by the Ministry of National Education (2006), besides developing their existing talents, increasing their academic achievement, it is important for gifted children to be able to adapt to social life. Therefore, it should not be forgotten that if an incorrect approach is taken towards these children, they may turn inward and deviate from their focus on becoming a productive member of society. Furthermore, it is important to establish communication with the families of these children and raise their awareness for the social life of these children outside the school. In addition, given that these children may develop a sense of superiority due to their giftedness, which could harm their sense of self, it is necessary to approach their education with a different perspective and prioritize school subjects such as music, visual arts and physical education in their school experiences.

In their study addressing the barriers to differentiation for gifted students in regular classrooms, VanTassel-Baska and Kim (2005) examined the inadequacies of teachers, issues related to diversity, lack of resources, planning, insufficient time and lack of administrative support and they proposed different strategies for each barrier. It is important for the education of gifted students to benefit from the support education room application. In the literature review, it was noticed that there are not enough studies on the views of both school administrators and parents on the use of support education rooms by gifted students. In addition, it is thought that the gap in the literature will be filled by determining the effectiveness of support education rooms when used by gifted students.

For this reason, this study aims to reveal the evaluations of school administrators and parents regarding the support education room for gifted students. The study group of the current study employing a qualitative research method consists of 15 school administrators working in schools affiliated to the Ministry of National Education in different cities of Turkey in the 2022-2023 school year and 16 parents of gifted students. The participants were selected by using the criterion sampling method, one of the purposive sampling methods. The criterion for sample selection in this study is that the school administrators should have at least one gifted student enrolled in the school who has benefited from the support education room program at least once. The criterion for parents is that they should have a gifted student who has participated in the support education room program at least once in his/her school. According to the results obtained through descriptive content analysis, the school administrators believe that the regulations governing the operation of the support education room are sufficient. However, they perceive that the materials provided for this application are inadequate and that teachers are not sufficiently knowledgeable about this application. The parents stated that their children receive support from the school administration and guidance from the counselling service during the support education room process. Some parents, on the other hand, stated that they find the support education room application insufficient and that the children's abilities do not develop. Parents also suggested that support education should be given outside the school hours. The results of the current study show that the regulations related to the support education room application are sufficient but there is a need for improving support education rooms and teachers should be given more training and knowledge about the support education room application. While the school administrators think that support education rooms are effective, some parents argue that the application is insufficient. These results provide important information on how the support education room application should be organized in a way to support the special abilities of gifted students. In light of the results of the current study, it can be suggested to plan studies to determine gifted students' awareness of using support education rooms and thus the existing situation can be determined.